

ЗАСТОСУВАННЯ ЗБАГАЧЕНОГО ТРОМБОЦИТАМИ ФІБРИНОВОГО ГЕЛЮ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ПЕРЕЛОМІВ ДОВГИХ КІСТОК

(експериментально-клінічне обґрунтування)

ВСТУП

Переломи кісток та їх лікування, як і раніше, залишаються актуальною проблемою в ортопедії і травматології. Тривалість лікування та, як наслідок, непрацездатність призводять до великих фінансових витрат лікувальних установ й самого хворого. Останнім часом велике значення в процесі репаративного остеогенезу приділяють використанню різного роду біологічних матеріалів з остеоіндуктивними та остеокондуктивними властивостями. У зв'язку з цим принципово важливою є розробка заходів оптимізації репаративного остеогенезу з використанням ефективних остеопластичних матеріалів до яких можна віднести аутологічний збагачений тромбоцитами фібриновий гель (ЗТФГ).

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

В експерименті на 36 кролях було доведено, що ЗТФГ оптимізує перебіг репаративного остеогенезу при загоєнні стандартного дірчастого дефекту метадіафізу великогомілкової кістки у строки спостереження 14, 25 та 45 діб. Контрольній групі тварин дефект не заповнювали, в другій групі дефект заповнювали ЗТФГ, третій групі дірчастий дефект заповнювали спонгіозною аутоканиною, четвертій групі дефект заповнювали ЗТФГ та аутоспонгіозою.

РЕЗУЛЬТАТИ

Доведено позитивний вплив поєднаного застосування аутологічної кісткової тканини та ЗТФГ. Так, площа кісткового регенерату при поєднаному застосуванні аутологічної кісткової тканини та ЗТФГ перевищувала відповідно площі регенерату у тварин контрольної групи в 1,7 разів та в 1,2 рази – при окремому застосуванні аутологічної кісткової тканини або ЗТФГ. Поєднане застосування аутологічної кісткової тканини та ЗТФГ сприяло більш активному формуванню кортикального шару кісткової тканини в зоні дефекту. In vitro виявлено позитивний вплив ЗТФГ на кількість багатошарових колоній та диференціювання мезенхімальних стовбурових клітин кісткового мозку. Ефективність клонування мезенхімальних стовбурових клітин кісткового мозку при додаванні ЗТФГ була в 2 рази більшою ніж без додавання.

ВИСНОВКИ

Визначено, що клінічне застосування ЗТФГ гелю в групі з 35 постраждалих із переломами великогомілкової кістки достовірно ($p < 0,05$) сприяло покращенню результатів лікування хворих, скороченню термінів загоєння переломів (на $1,35 \pm 0,08$ місяців) та термінів непрацездатності (на $1,05 \pm 0,40$ місяців) у порівнянні із контрольною групою хворих, де збагачений тромбоцитами фібриновий гель не застосовували.